

MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ

DKZU-0401- 31/08/MW

Warszawa, 2008-07- 24

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

B. Borusewicz
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 28.07.08...zał.
nr. 5633...podpis. *Borusiewicz*

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego na 15. posiedzeniu Senatu w dniu 15 lipca 2008r. w sprawie przyczyn wprowadzenia nowego systemu egzaminów eksternistycznych uprzejmie informuję:

Zmiany przepisów ustawy o systemie oświaty dotyczące zasad przeprowadzania egzaminów eksternistycznych, jako sposobu uzyskiwania świadectwa ukończenia szkoły dla dorosłych, były reakcją na nagromadzenie się zjawisk patologicznych towarzyszących „staremu” systemowi egzaminów eksternistycznych. Prowadzona przez Najwyższą Izbę Kontroli, na wniosek Sejmowej Komisji Edukacji, kontrola organizacji egzaminów eksternistycznych w latach 2002-2004, ujawniła ogromne nieprawidłowości o korupcyjnym charakterze.

Realizując, sformułowany w wyniku ustaleń kontroli NIK, dezyderat Sejmowych Komisji ds. Kontroli Państwowej oraz Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, w dniu 11 kwietnia 2007r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej znowelizował ustawę o systemie oświaty wprowadzając zewnętrzny system egzaminów eksternistycznych, które są przeprowadzane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną i okręgowe komisje egzaminacyjne (*ustawa z dnia 11 kwietnia 2007 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw - Dz. U. Nr 80, poz. 542*). Egzaminy zostały ograniczone do trzech typów szkół (szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego), których ukończenie daje określony poziom wykształcenia. Nowe *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2007r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz. U. Nr 179, poz. 1273)* określiło, warunki i tryb przeprowadzania egzaminów eksternistycznych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, wysokość opłat pobieranych za egzamin eksternistyczny z poszczególnych zajęć edukacyjnych oraz warunki wynagradzania egzaminatorów. Jednocześnie przepisy przejściowe umożliwiły osobom, które rozpoczęły zdawanie egzaminów eksternistycznych w starym systemie egzaminacyjnym ich dokończenie na dotychczasowych zasadach:

- 1) z zakresu szkół ponadpodstawowych do dnia 31 grudnia 2007r.;
- 2) z zakresu szkół ponadgimnazjalnych do 30 czerwca 2008r.

Powyższe przepisy były szeroko konsultowane z partnerami społecznymi, a także były przedmiotem uzgodnień międzyresortowych, w tym również z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Uprzejmie informuję, że wprowadzone, *ustawą z dnia 11 kwietnia 2007r.*, zmiany w systemie egzaminów eksternistycznych nie odbierają rolnikom możliwości zdobycia wykształcenia oraz kwalifikacji zawodowych. Podstawą polskiego systemu oświaty jest kształcenie w szkołach. W wyniku ukończenia szkoły uzyskuje się odpowiedni poziom wykształcenia oraz kwalifikacje zawodowe. Młodzi ludzie, którzy ukończyli gimnazjum powinni kontynuować naukę w ponadgimnazjalnych szkołach dla młodzieży lub - w przypadku, gdy ukończyli 18 lat - w szkołach dla dorosłych. Osoby dorosłe, które ukończyły 8-letnią szkołę podstawową lub szkołę ponadpodstawową należącą do poprzedniego systemu kształcenia, również mogą podejmować naukę w szkołach dla dorosłych występujących w obowiązującym systemie kształcenia. Tak, więc, obowiązujący ustrój szkolny zapewnia drożność na wszystkich szczeblach kształcenia oraz dostęp osobom dorosłym do wszystkich typów szkół, w tym również kształcących w zawodach rolniczych. W systemie oświaty funkcjonują również publiczne i niepubliczne placówki umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych (centra kształcenia ustawicznego, centra kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego). Placówki te prowadzą różnorodne formy doksztalcania i doskonalenia skierowane do osób dorosłych (kursy, kursy zawodowe, praktyki zawodowe, seminaria), ale także do młodzieży w wieku szkolnym (w tym pracowników młodocianych). Ponadto, nabyte w trakcie pracy kwalifikacje zawodowe pracownik może potwierdzić przed państwowymi komisjami egzaminacyjnymi, powoływanymi przez kuratorów oświaty uzyskując tytuł zawodowy w danym zawodzie lub tytuł mistrza w zawodzie. Istnieją też komisje pracodawców potwierdzające kwalifikacje na mocy odrębnych przepisów – izby rzemieślnicze powołują komisje egzaminacyjne dla umożliwienia uzyskania tytułów czeladnika lub mistrza w zawodzie, które są równorzędne tytułom kwalifikacyjnym nadawanym przez komisje „kuratorskie”. Dodatkowo istnieje możliwość zaliczania w szkołach dla dorosłych prowadzących kształcenie zawodowe, wyników kursów zawodowych realizowanych w formach pozaszkolnych przez placówki, które uzyskały akredytację kuratora oświaty. Umożliwia to skracanie okresu kształcenia zawodowego (zwolnienie z części zajęć edukacyjnych) i zapewnia jego elastyczność.

Ponadto, należy zaznaczyć, że rolnicy mają możliwość sprostania wymaganiom UE w zakresie kwalifikacji zawodowych, jeśli spełnią jedno z czterech kryteriów określonych w stosownych rozporządzeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi¹⁾ tj. posiadają:

- 1) wykształcenie rolnicze zasadnicze zawodowe, średnie lub wyższe, lub
- 2) tytuł kwalifikacyjny lub tytuł zawodowy, lub tytuł zawodowy mistrza w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub
- 3) wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie albo wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i ukończone studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem, albo wykształcenie średnie inne niż rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub

¹⁾ a) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 września 2004 r. – w sprawie uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 207, poz. 2117 – 3.1.2. Działanie 1.2 „Ułatwianie startu młodym rolnikom”),

b) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 czerwca 2007 r. – w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Renty strukturalne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 109, poz. 750).

- 4) wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe inne niż rolnicze i co najmniej 5-letni staż pracy w rolnictwie.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że młodzi rolnicy, beneficjenci programu Premia dla Młodych Rolników w latach 2004-2006, mieli i nadal mają możliwości uzyskania odpowiedniego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.

z poważaniem

WIZ MINISTRA
SEKRETARZ STANU
Krzyszyna Szumilas
Krzyszyna Szumilas